

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΕΠΑΝΔΡΙΣΤΑΣΙΝ

Η ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΗ

Ο δεσμοφύλακας ξανάλεισε την πόρτα της φυλακής πίσω από την πορώνη κόμησσα Φαννύ ντ' Αβέναλ, που την είχαν συλλάβει «διά λόγους γενικής ἀσφαλείας», δύος ἔγραφε τό δικαίωμα συλλήψεως πραγματικά δύος γιατί ἔχουσε στό σπίτι της πολλούς προγεγραμμένους. «Η κόμησσα ἔκατος σ' ἔνα παγκάκι κ' ἐνῷ τῆς ἔγραφαν τ' ὄνομα, συλλογίζοταν» :

— Γιατί διλα αὐτά, θεώ μου; Τι θέλεις ἀπό μένα;

Μέσος στήν αὐλή, η Φαννύ είδε μιά γένα πού καταγινόταν να σκαλίζει κάτι στὸν κορμό μιᾶς ὁμοίας ἀκακίας, πού βρισκόταν στήν μέση τῆς αὐλῆς. Αναγνώρισε τὴν Ἀντοανέττανταν·

— Γιατί διλα αὐτά, θεώ μου; Τι θέλεις ἀπό μένα;

— Εσύ δῶ, Ἀντοανέττα;

— Εσύ δῶ, Φαννύ; Φρόντισε νὰ φέρεις τὸ κρεββάτι σου κοντά στὸ δικό μου. «Εγουμες δένα σωρὸ πράματα νὰ ποῦμε.

— Να... Κι' δ. κ. ντ' Ωριάκ, Αντοανέττα;

— Ο ἄντρας μου; Ἀλήθεια, ἀγαπημένη μου, τὸν είχα κάπως λησμονήσει. Κι' δύος αὐτὸς δὲν είνε δίκαιοι, γιατὶ ὑπῆρξε πάντας κακός γιὰ μένα... Συλλογίζομαι διτὶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ θὰ είνε φυλακισμένα κάποια.

— Καὶ τὶ κάνεις ἔκει Ἀντοανέττα;

— Σούτ!... τὶ ὡρα είνε; «Ἄν είνε πέντε, δ. φ'λος ποὺ ἐνώιωσο» αὐτὸς τὸ δέντρο τονόμου τοὺς δὲ δικοὺς μου δὲ θὰ ὑπάρχῃ πιά στὸν κόσμο. Δεγότανε Γκεσσίν καὶ ἐπέρασε τὸ μεσημέρι αὐτὸς τὸ δικά μου. Πάρτιον γιατὶ ήταν ἔθελοντής στὸ δικά μου. Στρατόπεδο. Τὸν ἔγνωρισα μέσα σ' αὐτὴ τὴ φυλακή. «Ἐπεράσαμε μαζὶ γλυκείς ὥρες κάτω ἀπ' αὐτὸς τὸ δέντρο, ήταν ἔνας νέος ἀξιόλογος.. Μὰ πρέπει νὰ φροντίσω γιὰ νὰ σ' ἔγκαταστήσω κοντά μου, ώρσα μου.

Καὶ πιάνοντας τὴ Φαννύ ἀπὸ τὴ μέση τὴν παρέσυρε ως τὴν κάμαρη ποὺ είχε τὸ κρεββάτι της, κατάφερε δὲ νὰ πεισῃ τὸ δεσμοφύλακα νὰ μὴ τὴς χωρίσῃ.

— Α' τὴν ἀλλη μέρα, συμφάνησαν νὰ πλένουν μαζὶ κάθε πεωὶ τὸ πάτωμα τῆς κάμαρης των.

Τὸ βραδύνω φάν, ποὺ τὸ σερβίριζε μὲ τὸ σταγονόμετρο ἔνας κάπελας ποτριώτης, ήταν κοινό. Κάθε φυλακισμένος ἔφερε τὸ πιάτο του καὶ τὰ ἔντινα μαχαιροπήρουνά του (ἀπαγορευότας νάρχουν μετάλλινα) κ' ἐπεργε τὴ μερίδα του, ποὺ ήταν διαρκῶς χρινό μὲ λάγανα. «Η Φαννύ είδε σ' αὐτὸς τὸ χονδροπτειασμένο τραπέζι γυναικες ποὺ ἡ εὐθυμία τους τὴν ἔξπληξε. «Οπως ἡ κυρία ντ' Ωριάκ κι' αὐτὲς ήταν χιενισμένες μὲ μεγάλη προσοχή καὶ φρούσαν τουλέπτες τῆς ὡρας. Μπρός στὸ κατώφι λι τοῦ θανάτου, αὐτὲς διατηροῦσαν ἀκόμα τὴν ἐπιθυμία τοῦ ἀρέσουν. «Η κουβέντα τους ήταν εὐθυμη, δπως καὶ τὸ πρόσωπο τους κ' η Φαννύ ἔγινε ἀμέσως ἐνήμερη δλων τὴν ἐρωτικῶν αἰσθημάτων, ποὺ γεννιόντουσαν καὶ πέθαιναν πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα, μέσα σ' αὐτὴ τὴ σκοτεινή αὐλή, δπου ὁ θάνατος παρακινούσσε τὸν ἔρωτα. Τότε μιὰ ἀνέκφραστη ταραχή τὴν κατέλαβε κι' ἔνοιωσε τὴν μεγάλη ἐπιθυμία νὰ σφίξῃ ἔνα χέρι μέσα στὸ δικό της.

Θυμήθηκε ἔκεινον ποὺ ἀγαπούσσε καὶ ποὺ ως τόσο δὲν είχε γίνη δική του κ' ἔνα παράπονο σκληρό σὰν τύψη τῆς έσκοισε τὴν καρδιά. Δάκρυα φλογερά σὰν τὴν ἥδονή ἔτρεξαν στὰ μάγουλά της. Κάτ' ἀπ' τὴ λίμψη τῆς καπνισμένης λάμπας ποὺ ἔφωτιζε τὸ δεῖπνο, κύταξε τὸν συντρόφους τῆς καὶ συλλογίστηκε :

— Θά πεθάνουμε μαζί. Γιατὶ ἔγω είμαι λυπημένη κ' η καρδιά μου είνε τόσο ταραγμένη, ἐνῷ αὐτὲς δλες ἡ γυναικες, θεωροῦν καὶ τὴ ζωὴ καὶ τὸ δάνατο μὲ τὸ ἴδιο μάτι;

Κι' δηλη τὴ γύχτα ἔκλαψε στὸ κρεββάτι.

* *

Εἶκοσι μέρες περάσαν μονότονες. «Η αὐλή ποὺ οἱ φυλακισμένες ἔχοντουσαν νὰ ξητήσουν τὴ σιωπὴ καὶ τὴ σκάλα είναι ἔρημη ἀπόγυρα. Η Φαννύ ποὺ τὴν ἔπιγε δὲργος ἀέρας τῶν διαδρόμων τῆς φυλακῶν βγήκε καὶ κάθισε στὸν κροταρισμένη όρεα τῆς γηράς ἀκακίας τοὺς γιδιμές σκιά τὴν αὐλή. «Η ἀκακία ήταν ἀνθισμένη καὶ ἡ αὔρα τὴν χάιδευσ, ἔγειμες ἀρώματα. Η Φαννύ είδε μιὰ πινακίδα καρφωμένη κάτω ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα τῶν διναμάτων ποὺ είχε σκαποιτοῦ Βιζέ, φυλακισμένους δπτως αὐτὴ :

— Εδῶ, καρδιὲς ἀθῶες ποὺ ἡ κακία δὲν πέρασε ποὺ ἡ ἀκακία τὸ μυαλό τους χάρεις σ' αὐτὴ τὴ διμορφη ἀκακία, ξέχασαν στὴν ἀγάπη τὸν κακό τους. Τὴν είπαν κάθε πόνο τους σκληρό κι' ἡ όλα της ποιεισθε ἀπὸ δάκρι. Σείς, ποὺ σ' ἔνα πιό καλύτερο καιρὸ διέρθης ἁδῶ, μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἀκρη, σύσπλαχνιστήτε εη κ' ἔμεινε ἰστάθη.

βάλσαμο μές στὸν τρόμον μας τὰ βάθη, εἶται παρηγοριά μας στὴν ὁδύνη.

Στὴ σκιά της εὐτυχεῖς είχαμε γίει.

«Η Φαννύ ἀφοῦ διάβασε αὐτοὺς τοὺς στίχους ἔμεινε σκεφτική. Ξαναθριμήθηκε τὴ ζωὴ της, τὴ γλυκεύτη καὶ ἡσυχη, τὸ γάμο της χωρὶς ἔρωτα, τὴν ἀγάπη της στὴν ποιηση καιτῆ μουσική». ἔπειτα πῶντας ἔρωτα ἔνδον γενούν μεσ' στὴ φυλακή. «Ἐπειτα συλλογίστηκε πῶντας θὰ πέθαινε κι' αὐτὸς τὴν ἔκανε περιτίπη. «Ἐνας ίδρως ἀγωνίας τῆς ψυχῆς της ἐσκέπασε τὸ μέτωπο. Μέσ' τὴν ἀγωνία της ψυχῆς τὰ φλογισμένα της βλέμματα πρός τὸ ξάστερο οὐργανὸ καὶ ψιθύρισε, ψυώνυντας τὰ χέρια :

— Θεέ μου; ξαναδόσσ μου τὴν ἐλπίδα. «Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούσας ἔνας ἐλαφρό περπάτημα. «Ηταν η Ροζίνα, η κόρη τοῦ δεσμοφύλακος ποὺ ἐρχόταν νὰ τὴν μιλήσῃ ιδιαιτέρως.

— Πολίτις, τῆς είπε τὸν τρόπο φορίστι, αὐριο τὸ βράδυ ἔνας ἀνθρώπος ποὺ σ' ἀγαπᾷ θὰ σὲ περιμένῃ στὴν πλατεία τοῦ Αστεροσκοπείου. Πάρτις πύρι τὸ πακέτο, ἔχει μέσα φορέματα δύοις μὲ τὰ δικά μου. Θὰ τὰ φορέσους στὴν κάμαρή σου τὴν ὕδρα τοῦ δεῖπνου. Είσαι στ' ἀνάστημα μου καὶ οντὶς θανάτη σὰν κανθάρη σὲν τὸν μένα. Μποροῦν μέσ' τὸ σκοτάδι νὰ νομίσουν τὴ μιὰ γιὰ τὴν ἀλλή. «Ἐνας σκοπός, ποὺ είνες ἔρρεαβανιστικός μου καὶ ποὺ είνε ἀνακατεμένος σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, θὰ σὲ νομίσουν τὴ μιὰ γιὰ τὴν κάμαρή σου καὶ θὰ ποῦ φέρῃ τὸ καλάτι ποὺ πάσι καὶ ψωνίζω. Θὰ κατέβησε μαζὶ τους ἀπ' τὴ σκάλα, ποὺ φέρει στὴν κάμαρη τοῦ πατέρα μου. «Ἀπὸ αὐτὴ τὴ μεριά, η πόρτα εὺτε φυλάγγεις σὲν είνε καὶ λιειδμένη. Πρέπει μονάχα ν' ἀποφύγῃς νὰ μὴ σὲ δῆδη ὁ πατέρας μου. «Ο ἀρραβωνιαστικός μου θὰ μηληθεί παραστάσιμός σου στὴν πόρτα καὶ σὲ μιλάτι σὰν νὰ ἔμουν ἐγώ. Θὰ σου πῦ : «Ἀντέο, πολίτις Ροζία, καὶ μήνις είσαι τόσο κακίας. Θὰ τραβήξεις ἥσυχα μέσ' τὸ δρόμο. «Ἐν τῷ μεταξὺ θὰ βγω κ' ἐγώ ἀπ' τὴν κυρία εξόδο καὶ θὰ συναντηθούμες κ' οι δύο μέσ' στάμαξι ποὺ θὰ μᾶς περιμένει στὴν πλατεία.

— «Η Φαννύ ἔπινε σ' αὐτὰ τὰ λόγια τές πιοές της φύσεως καὶ τὴν ἀνοίξεως. Μ' ὅλες τὶς δυνάμεις τοῦ στήθους της ποὺ ἐφούσκωνταν ἀπὸ ζωὴ, ἀνέπνευ τὴν ἐλευθερία καὶ ἔβηλε τὰ χέρια τῆς πανω στὴν καρδιά μιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν εὐτυχία της. Μὰ σιγά σιγά καὶ σκέψις, ίσχυρή σ' αὐτὴν, ἔκυριαρχησε τὸν αἰσθήματος. «Ἐρριξε ἔνα βλέμμα στὴν κόρη τοῦ δεσμοφύλακος καὶ τὴ ρώτησε :

— Καλό μου παιδί, γιὰ ποιδ λόγο ἀριστόνεσσι εἶται σὲ μένα, ποὺ δὲν μὲ δερεις ;

— Γιατί, τῆς ἀπ' την ησίας η Ροζία, γιατὶ δὲ καλός σας φίλος θὰ μου δώσῃ ἀρκετά χρήματα διτὸν ἐλευθερώητε κι' εἶται θὰ πάρω τὸ Φλωρεντίνο, τὸν ἀρραβωνιαστικό μου. Καθὼς βλέπετε, πολίτις, μόνο γιὰ τὸν θαυμάτου μονάχο φορούταις. Μὰ σίμια εὐθαριστημένη ποὺ σώζω ἔστας καὶ οχι καμμιά ἀλλη.

— Σ' εὐθαριστῶ, παιδί μου, καὶ γιατὶ αὐτό ;

— Γιατὶ είσται πολύ μινιόν καὶ γιατὶ δὲ καλός σας φίλος εἶναι ποὺ διατηρεῖται καὶ διατηρεῖται σας. Σύμφωνοι, έ ;

— Η Φαννύ ἀπλωσε τὸ χέρι της γιὰ νὰ πάρῃ τὸ πακέτο μὲ τὰ ρούχα, ποὺ τὴν ἔδινες η Ροζία. Μά, τραβήστας ἀμέσως τὸ χέρι, είπε :

— Ροζία, έρρεις διτὶ σὲ περιμένεις θὰ θάνατος διν ἀνακαλυψθούμες.

— Ο θανατος! φώναξε η Ροζία, μὲ κάνετε νὰ φοβᾶμαι. «Ω, δηλη δὲν τὸ ηξευρα.

— Γιατὶ πειδί ησυχη ξανάειπε :

— Πολίτις, δὲ καλός σας φίλος έρρει ποὺ θὰ μὲ κρύψῃ.

— Δὲν ὑπάρχεις ἀσφαλές καταφύγιο στὸ Παρίσι. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀφοσίωσι σου, Ροζία, ἀλλά δὲ δέχομαι.

— Μὰ θὰ καρατομηθῆτε, πολίτις, καὶ δὲ θὰ παντερεψτῶ τὸ Φλωρεντίνο!

— Ήσύχασε, Ροζία. Μπορῶ νὰ σου δώσω τὰ χρήματα, χωρίς νὰ δεχτῶ αὐτὸ ποὺ μου προτείνεις.

— «Ω, δηλη, θὰ ήταν κλεψιά.

— Η κόρη τοῦ δεσμοφύλακος παρεκάλεσε, ίκετεψη, ἔκλαψε πολύ. «Ἐγονάτιες κ' ἔπιασε τὸ φόρεμα τῆς Φαννύ.

— Η Φαννύ τὴν ἀπομάκρυνε μὲ τὸ χέρι καὶ ἔτρεψε ἀλλοῦ τὸ περιπό της. Μὰ ἀκτὶς της σελήνης, τὸ φώτισα. «Ηταν δακρυσμένο.

— Η νύχτα ήταν γελαστή κ' η αὔρας φυσοῦσαν. Τὸ δέντρο τῶν φυλακισμένων συλεύοντας τὰ μυρισμένα του καλαδιά, ἔφειχε τὰ ώχρα του λουλουδιά στὸ κεφάλι του έκουσαν θύματος...

ANATOLE FRANCE

— Απὸ τὸν πρωισχοῦς φύλλου :

Τὸ ύπεροχον καὶ πρωτοτυπάτον διήγημα τοῦ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΣΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

— «Η ΜΙΚΡΗ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣΣΑ,,
χάριν τοῦ «Μπουκέτου» γραφέν.